

COMMISSIE BESTUUR, ORGANISATIE EN BEDRIJFSVOERING

Delft, 4 september 2018

AAN DE VERENIGDE VERGADERING VAN DELFLAND

Advies van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering, tevens **conceptverslag** van de vergadering op 4 september 2018 over de aan haar voorgelegde voorstellen van het college van dijkgraaf en hoogheemraden, ter behandeling in de Verenigde Vergadering van 20 september 2018.

Aanwezig:

dhr. dr. P.H.W.M. Daverveldt	dijkgraaf, voorzitter
dhr. drs. M. Smits	hoogheemraad
dhr. ir. G. de Boer	secretaris
dhr. P.J. van Adrichem	VVD
mevr. ir. E.V.B.M. Alferink	PvdA
dhr. ir. L.P.I.M. Hombergen	PvdA
mevr. M.D.M. Ammerlaan-Romeyn	Ongebouwd
mevr. N.J. Dijkshoorn-van Dijk	Ongebouwd
dhr. mr. P. van den Berg	Bedrijfsgebouwd
dhr. mr. S.F. Fekkes	50PLUS
mevr. drs. M.J. Hilders	Integer Liberaal
dhr. ir. F.L.J. van Kasteren	AWP Delfland
dhr. C. Kuijvenhoven	CDA
dhr. Y. Lont	ChristenUnie-SGP
dhr. drs. L.W. Nanninga	Water Natuurlijk
dhr. ir. J.B. Simon	Partij voor de Dieren

Afwezig:

dhr. N. Boedhoe	PvdA
mevr. mr. Th. Eekhout	VVD
dhr. ir. C.L.C. van Kretschmar	Bedrijfsgebouwd
dhr. J. de Nooy	Integer Liberaal
mevr. drs. M.E.H. Koop	CDA
dhr. J.G.M. Schouffoer	Natuur
mevr. drs. W.H. de Zoete	ChristenUnie-SGP
mevr. mr. A.J. Buisman	secretaris

Voorts zijn aanwezig:

Mevr. J. Ruimwijk	agendapunt 04.B.02
Dhr. B de Haan	agendapunt 04.B.03

1. Opening, vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 9.00 uur en heet allen welkom.

De agenda

De heer Hombergen wil opmerkingen plaatsen bij agendapunt 05.07 Hij merkt op dat hij verhinderd was om zich op deze vergadering goed voor te bereiden, omdat de notulen van de VV nog niet beschikbaar waren.

De heer Fekkes wil een opmerking plaatsen bij agendapunt 05.07.

Mevrouw Hilders wil een opmerking maken over agendapunt 05.01. Zij merkt op dat zij bij veel stukken niet in staat was om aantekeningen te maken.

De heer Nanninga wil opmerkingen plaatsen bij de agendapunten 05.04 en 05.05.

Mevrouw Dijkshoorn wil opmerkingen maken bij agendapunt 05.04.

De heer Van den Berg wil eveneens opmerkingen maken bij agendapunten 05.04 en 05.05.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen notulen van de vergadering van 19 juni 2018, inclusief toezeggingenlijst

Naar aanleiding van pagina 14, punt 5.05:

De heer Nanninga is verheugd dat de slagboom is verwijderd, waardoor het waterschap meer openheid en transparantie uitstraalt.

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

Toezeggingenlijst

Nummer 1: het investeringsplan kan als afgedaan worden beschouwd.

Op voorstel van de heer Hombergen blijft het tweede deel van dit actiepunt 'het manifest Terlouw over duurzaamheid' gehandhaafd tot na de verkiezingen.

Nummer 6: Jaarverslag / jaarrekening 2017 is afgedaan. Overzicht innovatie activiteiten 2017 en 2018 blijft nog open toezegging.

Nummer 7: een informele VV over dit onderwerp wordt voorbereid, die rond de jaarwisseling zal worden gehouden. Dit punt blijft gehandhaafd.

Nummer 8: staat op de agenda en kan als afgedaan worden beschouwd.

Nummer 10: kan worden afgevoerd: 10 dagen geleden heeft de informatieve bijeenkomst met betrekking tot de CAB plaatsgevonden.

Nummer 11: de voorzitter zal nagaan of het antwoord op de vraag over het energieverbruik in S.C.H.O.O.N. is toegestuurd. Dit punt blijft gehandhaafd.

Nummer 13: kan als afgedaan worden beschouwd.

Nummer 15: kan worden verwijderd (zie 6)

Nummer 17: de Delftse Uitdaging is benaderd. Dit punt is afgehandeld.

Reminders

Nummer 2: is hetzelfde als nummer 11 van de toezeggingenlijst deze reminder kan worden afgevoerd.

Nummer 3: kan als afgedaan worden beschouwd.

Nummer 7: het onderzoek naar de kosten van het watersysteem is uitgevoerd en de VV zal hierover geïnformeerd worden. Dit punt blijft staan.

De heer Van Kasteren zegt dat naar aanleiding van de bespreking van de Kadernota vragen zijn gesteld waarom de kosten voor groot onderhoud als exploitatiekosten zijn opgevoerd. Het genoemde argument was dat groot onderhoud levensverlengend onderhoud betreft. Het is een substantiële post en spreker vraagt een nadere toelichting.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat tijdens de bespreking van de Kadernota besluiten zijn genomen om de watertechnische voorzieningen te laten repareren gedurende het tijdsbestek van de aankomende begroting.

De toezeggingenlijst wordt vastgesteld.

3. Mededelingen

Mevrouw Hilders merkt op dat de uitgebrachte zienswijze over de NAM en het Gasuniebesluit niet op de agenda is geplaatst. De VV is hierover ook niet geconsulteerd. Zij heeft argumenten aangedragen voor de zienswijze van Delfland, maar hiermee is geen rekening

gehouden. Haar fractie voelde zich daarom genoodzaakt om zelf een zienswijze in te brengen. Haar fractie wil graag antwoord op de vraag of het college bevoegd is om een zienswijze uit te brengen die geen recht doet aan het Waterbeheerplan.

De voorzitter antwoordt dat er juridisch advies is ingewonnen om er zeker van te zijn dat het dagelijks bestuur niet buiten haar bevoegdheden handelt. Op basis van het delegatiebesluit is het dagelijks bestuur bevoegd om een zienswijze in te dienen. De zienswijze moest voor 8 augustus ingediend worden. Het dagelijks bestuur heeft kennisgenomen van het feit dat de fractie Integer Liberaal een eigen zienswijze heeft ingediend en zal hierop een reactie geven in de commissie Stedelijk Water en Watersystemen.

De heer Van Adrichem meldt dat mevrouw Eekhout afwezig is wegens ziekte.

a. Terugkoppeling gemeenschappelijke regelingen
Geen opmerkingen.

b. Terugkoppeling Unie Commissie
Geen opmerkingen.

4.B Besprekstukken

4.B.02 Bestuursrapportage 2018

Hoogheemraad Smits licht toe dat dit de laatste bestuursrapportage is van dit college en dat de resultaten positief zijn te noemen. Er is moeite gedaan om het geraamde investeringsniveau te behalen. Ondanks dat er strak is gestuurd om de afgesproken doelstellingen te behalen, is er sprake van een afwijking van 2%.

De voorzitter meldt dat deze bestuursrapportage in de diverse commissies die deze dag gehouden worden, zal worden besproken.

Eerste termijn

De heer Hombergen zegt dat de stagnatie in investeringen zijn fractie zorgen baart. Er zijn grote uitdagingen op de agenda voor de waterschappen waarvoor investeringen nodig zijn, maar deze worden stelselmatig niet gehaald. De beoogde investeringen worden niet bereikt, terwijl de doelen wel gehaald zouden worden. Een oorzaak hiervan kan zijn dat de organisatie door de bezuinigingen aan slagkracht heeft ingeleverd. Spreker wil van het college weten wat de oorzaak is van het achterblijven van investeringen. Er is sprake van systematische financiële meevallers, waardoor er verhoogde opbrengsten zijn. Dit betekent dat de inwoners te zwaar worden belast. Delfland is in bepaalde categorieën het duurste waterschap en hiermee zou beter rekening gehouden moeten worden.

Binnen de risicoparagraaf zijn er tegenvallers te verwachten met betrekking tot de aanbestedingen, omdat de prijzen op de markt worden verhoogd door de economische bloei. In de rapportage wordt aan de afgesloten cao geen paragraaf gewijd, terwijl dit wel negatieve consequenties voor de begroting met zich kan meebrengen.

De heer Fekkes zegt dat de vorige spreker een aantal punten heeft aangekaart. De VV is jarenlang geconfronteerd met een begrotingsoverschot van 4%. Dit overschot moet tijdens het opstellen van de begroting in de tariefberekening worden meegenomen en zou niet aan het besteedbaar vermogen toegevoegd moeten worden.

De rapportage is een helder vervolg op voorgaande rapportages, maar de fractie kan niet instemmen met punt 8. (VRAAG PIET-HEIN. WAT IS PUNT 8?)

Mevrouw Hilders is van mening dat er vanwege de overschotten nauwkeuriger zou moeten worden begroot en dat deze meegenomen moeten worden in de tariefstelling. Zij vraagt naar een reactie van het college hierop.

Onder punt 6b wordt gesproken over algemene dekkingsmiddelen, maar dit wordt verder niet duidelijk uit de rapportage. Hierop vraagt zij een toelichting.

De heer Nanninga vermoedt dat het investeringsniveau niet wordt gehaald vanwege eerdere bezuinigingen op het personeel. Hij vraagt een toelichting of er ook externe factoren een rol hebben kunnen spelen.

Op pagina 18 onder 'Ontwikkeling Watersysteemheffing' wil spreker weten wat de effecten zijn voor de belastingopbrengsten vanwege het feit dat de prijzen van de woningen snel stijgen en hij vraagt hoe deze effecten zich verhouden tot de belastingen die door de gemeenten worden geheven. In het verleden maakte dit niet veel uit, maar dit is nu wel van belang. Een reactie zou toegestuurd kunnen worden.

De heer Van Adrichem zegt tevreden te zijn met de bestuursrapportage. Op veel onderwerpen worden de doelen gehaald. Hij heeft waardering voor de wijze waarop dit is gerapporteerd.

De heer Simon weet dat Delfland er hard aan werkt om de investeringen op één lijn te brengen met de doelrealisatie. De bestuursrapportage is een helder document en dit is een goed voorbeeld van hoe de rapportage binnen de bestuurscyclus kan worden gereduceerd. Spreker had wel een efficiënter risicomanagement verwacht. De droogte was niet onverwacht en er is veel vissterfte geconstateerd.

De heer Lont sluit zich aan bij vorige sprekers en zegt dat de bestuursrapportage helder is en een voortzetting is van staand beleid. Hij sluit zich eveneens aan bij de opmerkingen door voorgaande sprekers.

De heer Kuijvenhoven complimenteert het college met de resultaten die tot tevredenheid stemmen. De doelen zijn nagenoeg behaald, evenals de PI's. Spreker vraagt een toelichting op de vrijval van de voorziening onderhoudswerkzaamheden van 3 miljoen euro.

Op pagina 16 wordt in de toelichting 1,2 miljoen geactiveerde investeringen en 0,3 miljoen euro genoemd, maar dit kan hij verder niet terugvinden in de cijfers.

Op pagina 17 wordt de post onvoorzien en frictiekosten gecorrigeerd, maar in de toelichting is de 3,6 miljoen euro niet terug te vinden, waardoor er negatieve standen ontstaan.

Mevrouw Dijkshoorn geeft eveneens een compliment voor de goed leesbare rapportage. In het voorjaar was er sprake van wateroverlast, waarna er een lange periode van een tekort aan neerslag aanbrak. Dit heeft veel extra werk voor het personeel betekend, waarvoor zij hen namens de fractie wil complimenteren. Naast de evaluatie hiervan binnen Delfland vraagt zij er ook aandacht voor om de signalen over de gevolgen van de droogte bij bewoners te inventariseren.

Het achterblijven van investeringen blijft een punt van zorg.

Spreekster vraagt of Delfland problemen ervaart bij het vervullen van vacatures.

Op pagina 14 eerste alinea wordt beschreven dat de ruling naar verwachting een btw-voordeel zal opleveren en spreekster vraagt welk voordeel verwacht kan worden.

Op pagina 16 staat wellicht een schrijffout: 'jaarverslag 2017' zal '2018' moeten zijn.

De heer Van den Berg is namens zijn fractie tevreden over de rapportage, omdat de doelen worden behaald en de investeringen conform de begroting zijn. In deze zin begrijpt hij de gemaakte opmerkingen hierover niet. Het exploitatieresultaat is aanmerkelijk positief en dit wordt toegelicht.

Er is sprake van extra belastinginkomsten van 6%, omdat er een groter aantal huizen en bedrijven in het gebied aanwezig is dan begroot. Er was 4% stijging begroot. Als 6% stijging was begroot, hadden de tarieven minder hoeven te worden verhoogd. Spreker vraagt voortaan een realistischer beeld te laten zien, omdat het overschot zich structureel voordoet. Het was hem eveneens opgevallen dat de effecten van het cao-akkoord niet in de rapportage zijn genoemd.

Spreker vraagt naar de stand van zaken van de doorontwikkeling van de prestatie-indicatoren.

Op pagina 18 wordt een meevaller van 500.000 euro genoemd vanwege de vele vergunningaanvragen. Hiervoor moeten ook meer kosten gemaakt worden en spreker vraagt waardoor deze meeropbrengst is ontstaan.

Een toelichting op de verhoging van het onderzoekskrediet is eveneens gewenst en spreker vraagt of deze verhoging alleen voor 2018 geldt of ook voor de begroting van 2019.

De heer Van Kasteren is positief over de rapportage. Hij heeft drie vragen om verduidelijking: Op pagina 12 worden de nazorgkosten genoemd van 500.000 euro. Wanneer wordt dit als investeringskosten aangeduid en wanneer komt dit ten laste van de exploitatie? Spreker vraagt evenals het CDA om verduidelijking op pagina 17, waarin de toelichting geen verklaring is van de bedragen. Aanpassing van de toelichting is nodig voor de leesbaarheid. Op pagina 18 is de toelichting summier over de hogere belastingopbrengsten van 0,7 miljoen euro dan begroot. In de prestatierapportage van de RBG worden weer andere opbrengsten genoemd en deze komen niet overeen.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits bedankt voor de complimenten. Een aantal vragen zal schriftelijk beantwoord worden in de VV. Het college heeft erop gestuurd en zal erop blijven sturen om het afgesproken investeringsniveau te behalen. De afwijking betreft een paar procenten. De waterschappen staan inderdaad voor een aantal grote uitdagingen zoals de belastingherziening en de klimaatverandering waarvoor investeringen nodig zijn. Het beleid van dit college is dat de tarieven gematigd zullen worden, waarvoor afspraken zijn gemaakt. Ook zijn er afspraken gemaakt om de schuldenpositie te verminderen. Het is nu voor het eerst in 25 jaar voorgekomen dat de rekening courant een positief resultaat laat zien. Het streven is om in het jaar 2030 schuldenvrij zijn, waarna toekomstige investeringen mogelijk worden zowel om tarieven te verlagen als om te investeren.

De heer Hombergen merkt op dat er telkens stappen worden gezet om de schuldenpositie te verbeteren. Stelselmatig is er sprake van meevallers en dit betekent dat de tarieven hoger zijn dan nodig is.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat het college het beleidsakkoord uitvoert. Als er andere prioriteiten gelegd moeten worden, moet hierover eerst een debat plaatsvinden. Volgend jaar zijn er verkiezingen die de ruimte geven voor een ander beleidsakkoord. De RBG vertoont meevallers, wat voor een groot deel te danken is aan areaaluitbreidingen. Er zijn veel bouwactiviteiten en het lozen op oppervlaktewater kost geld. De consequenties van het nieuwe cao-akkoord betreffen de hogere pensioenlasten waardoor er sprake kan zijn van overschrijding. In het coalitieakkoord is er een niet vrij besteedbaar vermogen afgesproken in geval er minder wordt besteed dan begroot om de schulden te kunnen aflossen. Hoogheemraad Smits zegt toe de vraag van mevrouw Hilders naar de verhoging van het onderzoekskrediet met 1 miljoen euro schriftelijk te beantwoorden.

Op verzoek van hoogheemraad Smits licht de heer Nanninga zijn vraag toe: wat zijn de consequenties voor de tarieven aangezien de woningprijzen snel stijgen en welke systematiek wordt hierbij toegepast?

Hoogheemraad Smits zegt toe deze vraag eveneens schriftelijk te beantwoorden, alsmede de drie vragen van de heer Kuijvenhoven, de vraag van de heer Van den Berg naar een toelichting op de meevaller van 500.000 euro en de tijdelijke verhoging van het onderzoekskrediet met 1 miljoen euro en de vraag van mevrouw Dijkshoorn naar het te verwachten btw-voordeel door de ruling. De vraag van de heer Van Kasteren of nazorgkosten als investeringskosten worden aangeduid of ten laste komen van de exploitatie zal worden geagendeerd in de commissie BOB. De bestaande nota hierover zal worden geactualiseerd.

Mevrouw Ruimwijk beantwoordt de vraag van de heer Kuijvenhoven en zegt dat op pagina 5 onder 'onttrekking algemene reserve' 3,9 miljoen euro was begroot om de kapitaallasten van de ABP-bijdrage te dekken.

Er ontstaat een discussie over de cijfers.

De voorzitter begrijpt uit de discussie dat het de vraag is waaraan het batig saldo van 3,2 miljoen euro wordt toegekend. Het lijkt volgens de heer Kuijvenhoven dat dit bedrag niet wordt toegekend aan het niet-bestedbaar vermogen, maar dat het onder de algemene

reserve wordt ondergebracht. Het batig saldo is nu gesplitst ondergebracht bij de algemene reserve en bij het vrij besteedbaar vermogen.

De heer Kuijvenhoven zegt dat meevallers niet toegevoegd mogen worden aan de algemene reserves, maar geoordeelde gelden zijn om de schuldenlast te verlagen.

De voorzitter zegt toe dat deze vraag schriftelijk zal worden beantwoord.

Mevrouw Ruimwijk licht de vraag op pagina 17 toe met betrekking tot 3,6 miljoen euro. In de toelichting staat vermeld dat deze bedragen inderdaad niet herkenbaar zijn, omdat deze gesaldeerd zijn. Indien gewenst, kan er een schriftelijke toelichting worden gegeven.

De heer Van Kasteren licht zijn vraag toe. Op pagina 18 wordt alleen het saldo toegelicht over de belastingopbrengsten. In de rapportage van de belastingopbrengsten van de RBG staat vermeld dat 1,3 miljoen euro de minopbrengsten zijn van de bedrijven.

De hogere belastingopbrengsten van 0,7 miljoen euro zijn niet duidelijk en er worden andere bedragen vermeld in de prestatierapportage van de RBG. Hierop zal schriftelijk worden gereageerd.

De voorzitter bedankt mevrouw Dijkshoorn voor de complimenten aan de organisatie. Het dagelijks bestuur heeft eveneens zijn waardering laten weten aan het personeel vanwege alle dijkinspecties en extra inzet gedurende de droogte en de vakantieperiode. Als antwoord op de vragen over de personeelsbezetting zegt de voorzitter dat bij de informatieve VV de krapte op de arbeidsmarkt is besproken, waardoor het langer duurt voordat vacatures vervuld kunnen worden. Delfland kent een relatief grijs personeelsbestand, waardoor er door pensionering veel vacatures zullen ontstaan. Het is een uitdaging om de juiste kandidaten te vinden om de vacatures te vervullen. Het strategisch personeelsmanagement, waaronder het professionaliseren van de organisatie, heeft hoge prioriteit. De afgelopen maanden zijn de openstaande vacatures op de afdeling Toezicht en Handhaving vervuld. Op de afdeling Communicatie is momenteel een aantal vacatures.

Tweede termijn

De heer Hombergen zegt dat zijn vragen zijn beantwoord.

De heer Fekkes verschilt van mening met de hoogheemraad over de extra opbrengsten. Schulden moeten inderdaad worden afgelost, maar burgers mogen niet extra worden belast door een tarief vast te stellen dat wellicht lager had kunnen zijn. De cijfers van het CBS laten zien dat de inkomenspositie van veel burgers van Delfland verslechtert, waardoor velen in financiële problemen komen. Hij kondigt aan dat hij in de VV een amendement zal indienen.

Mevrouw Hilders bedankt voor de beantwoording van haar vragen en wacht de schriftelijke reacties af.

De heer Nanninga heeft eveneens waardering voor de inzet van het personeel en sluit zich aan bij de gemaakte complimenten. Er zijn afspraken gemaakt over de besteding van het extra behaalde resultaat. Hij vraagt om een zichtbare verlaging van de tarieven, maar hierover is verschil van mening. De toezegging op een toelichting van de substantiële WOZ-stijging wacht hij af.

De heer Van Adrichem geeft eveneens een compliment aan het personeel en vraagt de voorzitter het compliment van de leden aan het personeel over te brengen.

De heer Simon sluit zich bij de vorige spreker aan en dankt voor de beantwoording van de vragen.

De heer Kuijvenhoven vraagt om een toelichting op de vrijval van de voorziening onderhoudsvervanging op pagina 5, punt 3 en vraagt op pagina 17 hoofdstuk 3.7 in de

toelichting een verband aan te brengen tussen het cijfermateriaal en de toelichting op de mutatie onvoorzien frictie van 3,6 miljoen.

Mevrouw Dijkshoorn verzoekt eveneens om de complimenten aan het personeel over te brengen.

De heer Van Kasteren wacht de toelichtingen af.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits bevestigt dat in het beleidsakkoord afspraken zijn gemaakt over de extra inkomsten.

Mevrouw Ruimwijk beantwoordt de vraag van de heer Kuijvenhoven over de vrijval van de voorziening onderhoudsvervanging. Met ingang van 2019 zal deze voorziening worden opgeheven, omdat deze voorziening eind 2018 zal vrijvallen. Om deze reden is dit op deze wijze opgenomen. De toelichting op de mutatie onvoorzien op pagina 17 zal worden gecorrigeerd.

De voorzitter vat samen dat een aantal vragen schriftelijk zullen worden beantwoord en stelt voor om de rapportage als bespreekstuk te agenderen voor de VV.

De heer Van den Berg merkt op dat de meeste vragen van technische aard waren en stelt voor dat de rapportage als hamerstuk in de VV zal worden behandeld.

De heer Fekkes zal een amendement indienen, waarvoor de rapportage als bespreekstuk moet worden geagendeerd.

De voorzitter concludeert dat er veel technische vragen zijn gesteld die schriftelijk beantwoord zullen worden. Hij stelt voor in de VV alleen een politieke bespreking te voeren en geen technisch-inhoudelijke onderwerpen aan de orde te stellen.

4.B.03 Voorstellen Unie aanpassing belastingstelsel en standpuntbepaling Delfland

Hoogheemraad Smits licht toe dat de OESO in haar rapport heeft geadviseerd om burgers meer waterbewustzijn bij te brengen en om het principe te hanteren dat de veroorzaker de kosten voor de vervuiling op zich zou moeten nemen. Er is een commissie ingesteld om het belastingstelsel kritisch te onderzoeken en een nieuw belastingstelsel te ontwikkelen. Hierin wordt het profijtbeginsel geïntroduceerd. Hierna is de commissie Aanpassing Belastingstelsel (CAB) ingesteld, die een zorgvuldige procedure heeft gevolgd. In 2017 is de eerste tussentijdse rapportage uitgebracht en het afgeronde rapport is ter beoordeling aangeboden aan het Uniebestuur. Het Uniebestuur heeft in het advies de mogelijkheid geboden dat elk waterschap het tarief met 15% kan opplussen of kan verminderen op de uitkomsten van de voorgeschreven rekenmethodiek voor de waterzuiveringsheffing. Het college is op hoofdlijnen akkoord met het voorstel dat kan leiden tot maatwerk voor het hoogheemraadschap Delfland. De rekenmethode is vereenvoudigd en teruggebracht naar drie categorieën. Het college vraagt een oordeel van de leden, waarna dit voorstel in september wordt besproken in de VV ter besluitvorming op hoofdlijnen. Andere waterschappen bespreken eveneens dit Unievoorstel gedurende de maand september. In oktober kan het besluit in de vergadering in Unieverband worden genomen, waarna wetgeving tot stand zal komen. Het is de verwachting dat het nog zeker vier tot vijf jaar zal duren voordat het besluit tot wetgeving is omgevormd. Het college stelt voor het voorstel van de Unie op hoofdlijnen te aanvaarden.

Eerste termijn

De heer Van Kasteren zegt dat zijn fractie het eens is met de voorgestelde bandbreedte van 15% afwijking van het technisch voorbereide aandeel, maar de verhoging van de watersysteemheffing van 54% naar 59% niet bespreekbaar vindt. De fractie vraagt een scenario uit te werken waarin aan deze voorwaarde wordt voldaan voorafgaand aan de

bespreking in de VV. De fractie is voorstander van een gelijk tarief per hectare voor natuur en ongebouwd binnen de watersysteemheffing en ziet dit graag opgenomen in het beleid.

De heer Van den Berg is van mening dat het voorstel evenwichtig en goed onderbouwd is. Het betekent ingrijpende veranderingen, wat onzekerheid met zich meebrengt over de daadwerkelijke uitkomst. Het is de vraag of deze ingrijpende wijzigingen nodig zijn, maar de keuze hiervoor is al gemaakt en het voorstel is consistent opgebouwd.

De lastenverschuiving is redelijk aanvaardbaar, maar zal afhangen van de bestuurlijke keuze waardoor er ruimte is voor maatwerk. Het stelsel geeft niet aan hoe groot de lastenverzwaring uiteindelijk zal zijn. Het is de vraag of bedrijven in staat zijn om hun water dusdanig te zuiveren dat zij dit vervolgens in het oppervlaktewater kunnen lozen. Is er inzicht in wat het effect is van dit stelsel op de bedrijven? Het is positief dat er beleidsruimte wordt geboden, maar er zou wellicht iets meer richting gegeven kunnen worden in relatie tot de eigen investeringen.

Het algemeen bestuur wordt weinig tijd gegund om zich hierover een mening te vormen in verhouding tot de tijd van het nog te volgen traject van jaren voordat er wetgeving tot stand is gekomen. De meerkosten worden veroorzaakt door de verschuiving van vervuilingseenheden naar kostenveroorzakerseenheden, waardoor de kostenopbrengst van het Rijk aan Delfland wordt verhoogd. Het is de vraag of dit wenselijk en nodig is. De tarieven van bedrijven staan in de wet genoemd. Voor het Rijk zou dit kostenneutraal moeten zijn.

Mevrouw Dijkshoorn zegt dat het voorstel onzekerheid geeft over wat de veranderingen in de praktijk betekenen. De fractie heeft het voorstel grondig bestudeerd en dit heeft veel vragen opgeleverd. De vragen zijn schriftelijk ingediend en betreffen vooral de effecten van dit voorstel. Door het herstellen van de weeffout wordt de categorie wegen bevoordeeld ten opzichte van andere categorieën. De fractie vraagt of de Unie een handleiding heeft opgesteld om de methode van berekening te kunnen checken. Indien dit niet het geval is, ziet de fractie dit als een omissie van de Unie, omdat in de VV een beslissing genomen moet worden. Een voorbeeld van een onduidelijke berekening is dat Delfland het opplussen met 15% mogelijk niet kan toepassen vanwege het inwonersaantal.

De fractie is van mening dat de categorie natuur altijd te weinig heeft betaald. In dit voorstel wordt voor deze categorie een tarief van 30% gehanteerd en het is voor de fractie niet acceptabel als dit percentage weer zal worden verlaagd naar het huidige tarief van 20%.

De fractie wil weten hoe de meningsvorming in de andere waterschappen verloopt en wil weten wat de consequenties zijn als een van de waterschappen niet instemt met dit voorstel. Zijn de financiële effecten voor andere waterschappen inmiddels wel inzichtelijk?

Volgens de uitgangspunten van het voorstel zal er een tekort ontstaan van 10 miljoen euro vanwege de verschuiving van vervuilingseenheden naar kostenveroorzakerseenheden. Om deze reden zouden er meer categorieën toegevoegd moeten worden.

Om de effecten van het voorstel in de praktijk in kaart te brengen, stelt de fractie voor om het besluit met twee maanden uit te stellen.

De heer Nanninga vraagt of de vragen van de fractie Ongebouwd naar alle leden zijn toegestuurd.

Mevrouw Dijkshoorn bevestigt dit.

De heer Kuijvenhoven noemt het voorstel een evenwichtig, consistent, robuust en zorgvuldig opgestelde nota. Het is de vraag in hoeverre dit voorstel toekomstbestendig is. Met het uitgangspunt dat de vervuiler moet betalen, kan zijn fractie instemmen. De weeffout is opgelost. De 15% bandbreedte beschouwt de fractie niet alleen als voorwaarde, maar als randvoorwaarde, omdat hierdoor maatwerk mogelijk is. De signalen van onrust bij de fracties Bedrijfsgebouwd en Ongebouwd dienen serieus genomen te worden. De fractie stelt eveneens voor om een 5^e of 6^e trap toe te voegen om meer bewegingsvrijheid te bewerkstelligen. Een tariefstijging is niet noodzakelijk en de fractie hecht zeer aan het huidige niveau. Het is de vraag hoe dit voorstel in de praktijk uitpakt. Om dit te weten is enig uitstel voor besluitvorming nodig, maar het tempo moet er wel in gehouden worden.

De heer Lont is voorstander van verbetering van het huidige stelsel, maar er wordt nu voor snelheid gekozen boven zorgvuldigheid. Het hoge tempo betekent meestal dat herstel en

reparatie daarna nodig zijn. Het is niet goed om een compromisbesluit te forceren, waarna het rijk gevraagd moet worden om de wet bij te stellen. Het grondbeginsel dat de vervuiler moet betalen, zal niet altijd goed uitpakken in de praktijk. De voorstellen geven niet allemaal goede aanknopingspunten voor verbetering, waardoor dit voorstel niet toekomstbestendig is. Uitstel van twee maanden is noodzakelijk, zodat de waterschappen de tijd te krijgen om maatwerk op te stellen.

De heer Simon is van mening dat toekomstbestendigheid het uitgangspunt zou moeten zijn voor deze belastingherziening en dit is niet volledig het geval. Zelf valt hij onder de eenpersoonshuishoudens en hij gebruikt 20.000 liter water op jaarbasis, terwijl een gemiddeld eenpersoonshuishouden 50.000 liter water verbruikt. Het is voor hem echter niet mogelijk om minder te betalen. In het voorstel staan aannames die politiek gevoelig liggen. Een voorbeeld hiervan is dat het tarief voor de categorie natuur op 30% is gesteld, terwijl zijn fractie voorstander is van het huidige tarief van 20%. Dergelijke besluitvorming dient zorgvuldig te gebeuren en om deze reden is spreker niet gelukkig met het proces. De verschillende standpunten zouden zorgvuldig besproken dienen te worden waarvoor meer tijd nodig is om tot elkaar te komen in de VV. Het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt, komt in dit systeem niet tot zijn recht. Er is weinig bekend over de wijze waarop een waterzuiveringsinstallatie kan werken. Dit besluit heeft een zorgvuldiger proces nodig.

De heer Van Adrichem is het eens met de opmerkingen van de fracties Gebouwd en Ongebouwd dat de CAB goede uitgangspunten heeft gekozen. De stijging van het zuiveringstarief van € 93,50 naar € 103,48 is voor zijn fractie niet acceptabel. Dit is te vrijblijvend beschreven en spreker stelt voor de volgende tekst op te nemen: 'Voor Delfland is de ontwikkeling van de heffing op het lozen van effluent op rijkswater niet acceptabel.' In de laatste zin van deze alinea staat geschreven dat Delfland onderzoeken wil uitvoeren naar de heffing bij glastuinbouwbedrijven op substraat. Hiermee zal de verbeterde samenwerkingsfeer worden aangetast.

Substraat is een middel om de planten op de plaats te houden. Deze tekst moet worden geschrapt mede omdat dit juridisch niet juist is en niet productief zal uitwerken.

De heer Nanninga is van mening dat het voorstel een goed verkiezingsonderwerp is, waarin de verschillende standpunten over de heffing op de categorie natuur tot zijn recht zullen komen. Natuur is een collectief goed en wordt met een hogere heffing zwaar belast. Natuur kent geen verdienmodel en het is de vraag hoe dit gefinancierd kan worden.

De verontreiniging door de landbouw moet worden teruggedrongen en een belastingheffing kan als tijdelijke maatregel worden ingezet om dit doel te bereiken.

De leidende principes en de grotere beleidsvrijheid zijn positieve uitgangspunten in dit voorstel, maar de verzwaarde heffing op de categorie natuur is geen goed idee.

Het belasten van de rioolstorting is teruggebracht, maar zou zwaarder belast kunnen worden met als doel om de storting terug te dringen.

Dat de overheid meeropbrengsten zal krijgen uit het effluent van de rioolzuiveringsinstallatie is niet positief en zou anders omschreven moeten worden.

Het is de vraag of het verder differentiëren van de vervuilingseenheden met een 5^e en 6^e trits een oplossing zal zijn en spreker hoort hierop graag een toelichting.

Per persoon kan het gebruik van drinkwater verschillen. Huishoudens zouden gestimuleerd kunnen worden om minder water te verbruiken door een geldelijke stimulans.

Mevrouw Hilders zegt dat de uitgangspunten, zoals het profijtbeginsel en de vervuiler betaalt, positief zijn. Er zijn veel vragen gesteld en er is onzekerheid over wat de daadwerkelijke uitwerking is in de praktijk. Het is prematuur wat er van de leden gevraagd wordt, omdat eerst de randvoorwaarden helder moeten zijn.

De heer Fekkes bedankt voor de informatieve VV. Er zijn veel vragen gesteld over deze herziening van het belastingstelsel en het spreekt hem eveneens aan om huishoudens naar verbruik te laten betalen. Een besluit heeft meer aandacht en tijd nodig.

De heer Hombbergen bedankt het college eveneens voor de presentatie tijdens de informatieve VV over dit onderwerp. Er wordt de leden slechts korte tijd gegeven om na te denken over alternatieven, waardoor de fractie genoodzaakt wordt om te kiezen tussen het verwerpen van

het voorstel of met het voorstel door te gaan. Er zijn voldoende inhoudelijke argumenten genoemd op basis waarvan de leden niet kunnen instemmen met het voorstel. Ook andere waterschappen hebben gepleit voor meer tijd.

Spreker vraagt een toelichting op de heffing op substraatteelt, omdat het niet duidelijk is welk standpunt hier ingenomen wordt.

De lasten voor de burgers worden verhoogd. De fractie staat hier niet positief tegenover en het is onbekend wat hiermee wordt beoogd. Ook de lasten voor de natuur worden verhoogd, terwijl natuur een maatschappelijke functie heeft en voor het waterbeheer een belangrijke functie vervult.

Aan de basis van een lastenverschuiving moet een democratische redenering ten grondslag liggen en dit is niet duidelijk gemaakt. In het voorstel wordt wel gesproken over prikkels voor gedragsbeïnvloeding, maar dit is onvoldoende ontwikkeld.

Het is te betreuren dat de mogelijkheid voor de rekening van de glasopstanden wordt geschrapt. De glasopstanden hebben een behoorlijke impact op de waterhuishouding in Delfland. Gezien de klimaatverandering zouden tuinders gestimuleerd moeten worden om zelf waterslagvoorzieningen aan te leggen en hun afwater niet te lozen op de riolering en/of oppervlaktewater.

Het differentiëren van 1,2,3 of 4 persoonshuishoudens in plaats van 1 of 3 voor de zuiveringslasten is positief te noemen. Hierdoor zal het totaal aantal vervuilers in het nieuwe systeem dalen, waardoor de lasten van bedrijven zullen worden verlaagd. De effecten hiervan zijn niet duidelijk. De commissie heeft goede uitgangspunten geformuleerd, maar de fractie kan nog geen instemming geven.

Beantwoording

Hoogheemraad Smits complimenteert de leden ermee dat zij in korte tijd in staat zijn geweest om zich in dit nieuwe stelsel te verdiepen, waardoor het mogelijk moet zijn om het geplande tijdsplan te handhaven. Op hoofdlijnen heeft hij instemming gehoord over de uitgangspunten. Veel vragen die gesteld zijn, kunnen worden meegenomen in het antwoord aan de Unie.

De heer Van Kasteren heeft aangegeven dat de voorstellen evenwichtig zijn, dat het tempo in het proces gehandhaafd moet blijven, maar dat er wel aanpassingen doorgevoerd moeten worden. Er is geen twijfel bij het college om niet in te stemmen met de 15% bandbreedte. Het verlagen van de tarieven voor burgers en bedrijven is een politiek vraagstuk en er blijft ruimte om deze discussie te voeren in de toekomst. Het tarief op de categorie natuur is verhoogd, maar dit is hetzelfde tarief dat tot 2008 werd gehanteerd op natuur.

De heer Van den Berg vroeg naar de overleggen met de andere waterschappen. Spreker heeft de afgelopen maanden geregeld met zijn collega's overleg gehad. Op onderdelen zijn er verzoeken tot aanpassingen gevraagd, maar op hoofdlijnen lijkt er consensus te worden bereikt om in te stemmen met het voorstel. Er is ook verzocht om het tijdsplan aan te passen, maar er is afgesproken om de opmerkingen van alle waterschappen te inventariseren en terug te leggen bij het Uniebestuur. Alleen bij Hollandse Delta verloopt de discussie moeizaam.

Mevrouw Dijkshoorn heeft verzocht om richtlijnen voor de doorrekening. Deze richtlijnen zijn opgesteld en kortgeleden ontvangen, maar lijken niet veel andere consequenties met zich mee te brengen dan die reeds bekend zijn. Deze zullen worden toegezonden. De vooraf aan de vergadering ingediende vragen van de fractie Ongebouwd zullen schriftelijk worden beantwoord.

Er is gevraagd wat er gedaan kan worden aan het aantal vervuilingseenheden. Dit is in de bespreking van de hoogheemraden eveneens aan de orde gesteld en er lijkt zich een meerderheid te vormen om het aantal eenheden te verhogen.

De heer Kuijvenhoven heeft de nota robuust genoemd, maar wel aangegeven dat de herziening toekomstbestendig moet zijn. Dit voortraject heeft veel voorbereiding en tijd gekost en als de belastingherziening is gerealiseerd zal volgens spreker deze toekomstbestendig zijn. Aan de bandbreedte van 15% zal door het college niet worden getornd. De verhoging van het zuiveringstarief betreft een politieke afweging en het college is niet voornemens om dit voor te stellen.

De heer Lont heeft aangegeven dat zorgvuldigheid het uitgangspunt moet zijn. Hij pleit voor uitstel, maar het college is hiervan geen voorstander, omdat het traject al eerder is verlengd.

De heer Simon staat niet alleen in zijn opmerking over het proces. Zijn opmerking over het ontbreken van kennis over hoe een waterzuiveringsinstallatie kan functioneren voor bedrijven zal meegenomen worden.

De heer Van Adrichem heeft ervoor gepleit de tarieven niet te wijzigen. Het college zal zich houden aan de afspraken die hierover zijn gemaakt met de VV. Ook zijn opmerking over het glassubstraat is genoteerd.

De heer Nanninga laat een ander geluid horen en neutraliseert de mening in de commissie. De handreiking waar mevrouw Hilders om heeft gevraagd zal zo spoedig mogelijk digitaal worden toegestuurd.

De heer Fekkes heeft zich aangesloten bij de opmerkingen van de heer Van den Berg.

De heer Hombergen vraagt of het college wil meewerken aan het onderzoek naar substraat in de glastuinbouw en wil weten wat dit onderzoek inhoudt.

Hoogheemraad Smits zegt hiervan geen verstand te hebben en onthoudt zich van een oordeel. Hij zal luisteren naar de leden van de VV die hiervan wel verstand hebben.

De heer Van den Berg legt uit dat voor de zuiveringsheffing de glasbouwtuinbedrijven voor oppervlaktewater worden aangeslagen per hectare ongeacht wat er daadwerkelijk wordt geloosd. Tegelijkertijd heeft de sector toegezegd dat in 2027 0% lozing moet worden gerealiseerd. Hiervoor moet de sector veel investeren, terwijl de zuiveringsheffing wel betaald moet blijven worden. Om een oplossing te bieden is onderzoek nodig.

De heer Nanninga mist in de beantwoording dat goed gedrag beloond dient te worden. Als vervuiling niet plaatsvindt, zou er geen belasting betaald moeten hoeven worden en dit moet vooraf in beleid opgenomen zijn. Een nieuw belastingstelsel zou hieraan richting kunnen geven en moet niet afhankelijk zijn van politieke uitspraken per waterschap.

Hoogheemraad Smits zegt toe het stimuleren van gewenst gedrag in de brief aan de Unie op te nemen.

De voorzitter bedankt voor alle inhoudelijke opmerkingen in deze lastige materie. In het afgelopen jaar heeft er een zorgvuldig proces plaatsgevonden. Hij verzoekt de fracties een onderscheid aan te brengen tussen het akkoord op hoofdlijnen met onderliggende principes en de uitwerking op details. Het is belangrijk dat Delfland voldoende ruimte overhoudt om eigen politieke afwegingen te maken. De opmerkingen op onderdelen worden meegenomen, maar het is de vraag hoeveel ruimte er zal zijn om amendementen in te brengen. De meeste fracties hebben gevraagd om een grotere differentiatie op te nemen. Door de gemaakte inhoudelijke opmerkingen wordt niet aan het voorstel zelf getornd. De voorzitter zegt toe opmerkingen van de fracties mee te nemen in de uitwerking van de aanpassing van het belastingstelsel van de waterschappen.

De heer Kuijvenhoven merkt op dat de vraag niet is beantwoord wat er gebeurt als een waterschap niet akkoord gaat met het voorstel.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat één waterschap niet akkoord is, maar schat in dat er een ruime meerderheid is om tot belastingherziening over te gaan.

De heer Hombergen vraagt welk waterschap niet zal instemmen.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat dit het Waterschap Hollandse Delta betreft.

Tweede termijn

De heer Van Kasteren vraagt om toezegging van een technische berekening als er gekozen wordt voor een 50% toedeling van watersysteemheffing. Tevens vraagt de fractie om een oplossing voor de eenpersoonshuishoudingen die te maken zullen krijgen met een stijging van 10%, zodat Delfland de mogelijkheid krijgt om deze tariefstijging tot nul te kunnen reduceren.

Hoogheemraad Smits zegt alleen een toezegging te kunnen doen om op hoofdlijnen de consequenties van de 10% tariefstijging voor eenpersoonshuishoudens in kaart te brengen.

De heer Van den Berg vraagt welk voorstel in de VV zal worden gepresenteerd door het college waarover de VV een besluit zal moeten nemen.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat hij zal aangeven dat de commissie BOB wil instemmen met het Unievoorstel op hoofdlijnen. Het is de wens van de meerderheid van de commissie om het aantal vervuilerseenheden te verhogen tot vijf of zes en het discussiepunt betreffende de glastuinbouw zou spreker als besprekspunt willen inbrengen in de VV.

De heer Hombergen merkt op dat de commissie ook heeft gevraagd om positieve prikkels op te nemen in het voorstel om gedragsbeïnvloeding te bewerkstelligen.

De heer Van den Berg merkt op dat de opmerkingen ook standpunten betreffen van de fracties. Het zal niet eenvoudig zijn om alle standpunten in het standpunt van Delfland op te nemen.

De voorzitter antwoordt dat het college mandaat zal vragen om in te stemmen met het CAB-advies, maar wel de voorwaarde hieraan zal verbinden dat de flexibiliteit gehandhaafd moet blijven. Er zal nog veel besproken moeten worden voordat het voorstel wetgeving wordt. De bandbreedte van 15% zal een voorwaarde *sine qua non* genoemd worden. Andere punten waar de VV waarde aan hecht kunnen in de vorm van moties worden meegegeven bij het standpunt. Alleen de standpunten waar een meerderheid voor is, kunnen meegenomen worden in de vergadering van de Unie. Er is een uitgebreide consultatieperiode aan voorafgegaan. Er zal niet veel ruimte zijn om deelaspecten aan te passen.

Mevrouw Hilders stelt voor dat wanneer het voorstel meer in detail is uitgewerkt dit opnieuw wordt gepresenteerd aan de waterschappen.

De voorzitter antwoordt dat indien het voorstel tot wetgeving leidt, tijdens de uitwerking nog veel politieke keuzes gemaakt zullen kunnen worden.

Mevrouw Hilders merkt op dat een meerderheid de uitgangspunten kan onderschrijven, maar dat het nodig is om het procesvoorstel aan te passen zodat de uitwerking besproken kan worden met de waterschappen.

De heer Hombergen zegt dat de uitgangspunten akkoord zijn, maar dat hij zich juist ongerust maakt over de uitwerking. De afgelopen jaren is er veel energie gestoken om de weeffout te herstellen en dit is een voorbeeld van een uitwerking van een detail. De berekening van de nieuwe vervuilingseenheden is eveneens een pijnpunt en kan opnieuw een weeffout worden. Hij is er niet gerust op dat dit wel goed komt. Vanuit het perspectief van de Unie is de opstelling van het college wel begrijpelijk omdat de Unie het proces wil continueren, maar dit is niet correct vanuit het standpunt van de waterschappen.

Mevrouw Dijkshoorn heeft niet van het college gehoord dat het pijnpunt van de Rijksbijdrage als voorwaarde zal worden opgenomen in het standpunt van Delfland. Medicijnresten in het afvalwater worden bijvoorbeeld eveneens niet in het CAB-advies genoemd. Delfland bespreekt dit voorstel voor het eerst en spreekster wil graag terugkoppeling van de discussiepunten van de andere waterschappen voordat dit voorstel wordt besproken in de VV. Het is jammer om tijd en energie te steken in onderwerpen waar elders geen belang aan wordt gehecht.

De heer Kuijvenhoven wil zich comfortabel voelen tijdens het komende proces. Hij constateert dat er wel goede wil is bij de leden.

De heer Lont stemt met de vorige spreker in. Zijn fractie heeft de voorkeur om meer tijd te nemen om zorgvuldig een mening te vormen.

De heer Simon houdt er niet van om in een fuik te zwemmen, net zomin als vissen.

De heer Van Adrichem is van mening dat de bandbreedte van 15% voldoende ruimte biedt voor zelfsturing.

De heer Nanninga zou graag samen met de fractie Ongebouwd een opmerking over het onderwerp natuur en open ruimte willen toevoegen, omdat dit immers een schaars goed is in dit gebied. Ook zou hij met de coalitie willen overleggen om onderwerpen toe te voegen. Hiervoor is tijd nodig. Het is onjuist dat de Unie veel voorbereidingstijd neemt terwijl de waterschappen gedwongen worden om in zo'n korte tijd een besluit te nemen.

Mevrouw Hilders sluit zich hierbij aan en merkt op dat deze tijdsdruk vaker voorkomt. Zij wil het discussiepunt betreffende de rijksbijdrage toegevoegd zien alsmede dat er meer prikkels in het stelsel worden opgenomen voor positieve gedragsbeïnvloeding en dat de gedetailleerde uitwerking in een later stadium weer besproken kan worden.

De heer Hombergen wil eveneens pleiten voor meer tijd nu er nog inspraak mogelijk is. Hij wil later geen verwijt krijgen dat hij heeft zitten slapen toen dit besluit werd genomen over de formule voor vervuilingseenheden of over de logaritmische schaal. Klimaatbeheersing is noodzakelijk waarvoor op dit moment middelen ingezet moeten worden om de effecten van klimaatveranderingen op te vangen. De kansen hiervoor moeten nu benut worden. Tot slot wil hij een toelichting op het onderzoek naar de waterheffing van de glastuinbouw.

Hoogheemraad Smits wil ingaan op de opmerkingen over de procedure. De commissie heeft ruim de tijd genomen om dit voorstel te formuleren, waarover op hoofdlijnen consensus bestaat. De bandbreedte van 15% is genoemd als een voorwaarde *sine qua non*. Daarnaast zijn er wensen geuit en spreker nodigt de VV uit om met moties te komen om te weten welke fracties hiermee instemmen om deze te kunnen meenemen naar de Unie.

Mevrouw Hilders is van mening dat de hoogheemraad niet luistert naar de opmerkingen van de leden.

De heer Van den Berg stelt voor dat wanneer de effecten van het voorstel nauwkeurig zijn uitgewerkt en anders blijken te zijn dan nu voorgelegd, de waterschappen het recht behouden om bij te sturen. Dit is wellicht ook een wens bij andere waterschappen.

De voorzitter zegt dat het college deze wens zal meenemen bij de terugkoppeling aan de UvW en hierop zal terugkomen in de VV. De discussie in de VV zal door het college worden voorbereid met een basisvoorstel, omdat er veel opmerkingen zijn gemaakt. Voorafgaand aan de bespreking in de VV kunnen de fracties nagaan welke onderwerpen gegoten kunnen worden in een motie om hiervoor een meerderheid te verkrijgen. Niet alle commentaar is eensluidend. Er zijn toezeggingen gedaan en openstaande vragen zullen schriftelijk beantwoord worden. De moties zullen meegenomen worden naar de Unievergadering.

4.B.04 Vaststellen cao-akkoord 20 juli 2018

De heer Van Kasteren is blij dat er een akkoord is gesloten. Gezien het langdurige proces dat hieraan vooraf is gegaan, verdient dit niet de schoonheidsprijs. De opgedane ervaringen zouden meegenomen kunnen worden naar volgende cao-onderhandelingen.

De heer Van den Berg stemt in met het voorstel.

Mevrouw Dijkshoorn stemt eveneens in met het voorstel.

De heer Kuijvenhoven is eveneens akkoord. De diverse genoemde data zijn enigszins verwarrend om te weten welke ingangsdatum wordt gehanteerd en hij vraagt naar de consequenties van dit akkoord voor de begroting van 2018.

De heer Lont sluit zich aan bij voorgaande sprekers.

De heer Simon is eveneens akkoord met voorstel.

De heer Van Adrichem is akkoord.

De heer Nanninga is akkoord.

De heer Fekkes heeft eerder verwezen naar de cijfers van het CBS over de inkomensontwikkeling en kan daarom niet akkoord gaan met deze riante verhoging.

De heer Hombergen is van mening dat in de afgesloten cao een passend loonbod wordt gedaan en stemt in met de nieuwe cao. Deze cao is een uiting van hoe waardevol het personeel is, waardoor ook goed gekwalificeerd personeel kan worden aangetrokken.

De voorzitter constateert dat de grote meerderheid van de commissie instemt met het akkoord. Het mandaat ligt bij de Unie om namens de waterschappen de onderhandelingen te voeren. Het is belangrijk dat het personeel een salariering ontvangt die marktconform is. Het is inderdaad een moeizaam proces geweest. Het inschakelen van een externe bemiddelaar heeft ervoor gezorgd dat er nu overeenstemming is bereikt. Het zou spijtig zijn als er onduidelijkheid is over de data, maar onder punt 1 staat duidelijk vermeld dat de ingangsdatum van het nieuwe akkoord 1 januari 2018 is. In de komende begroting zal rekening gehouden moeten worden met de uitkomsten van deze cao.

De heer Fekkes vraagt waarom de commissie hierover een besluit moet nemen, omdat het mandaat immers is verstrekt aan de Unie.

De voorzitter zegt dat dit een terechte vraag is. In de oplegnotitie staat beschreven dat de beslissingsbevoegdheid niet gedelegeerd is aan het dagelijks bestuur. Ondanks het feit dat het mandaat is verstrekt om op Unieniveau de onderhandelingen te voeren, is het de bevoegdheid van de waterschappen om in te stemmen met het nieuwe akkoord. Het cao-akkoord zal als hamerstuk worden geagendeerd in de VV.

4.B.05 Organisatieverordening

De voorzitter licht toe dat de organisatieverordening aan het college gedelegeerd is om wijzigingen aan te brengen in de sectoren. Het dagelijks bestuur is dan ook formeel niet bevoegd om wijzigingen aan te brengen in de gehele inrichting en organisatie.

De heer Hombergen zegt dat er twee onderwerpen aan de orde worden gesteld, namelijk de organisatieverandering zelf en de vraag om mandatering voor organisatieveranderingen. Voor de beoogde organisatieverandering heeft de fractie waardering voor het ingebrachte voorstel. Er is een heldere analyse opgesteld en Delfland moet in staat zijn om in de toekomst slagvaardig te opereren. De voorgestelde wijzigingen zullen de organisatie ten goede komen en dit voorstel heeft de instemming van de fractie.

Het is begrijpelijk dat het dagelijks bestuur slagvaardig wil kunnen beslissen over de inrichting van de organisatie, maar de fractie wil de organisatie niet als *black box* beschouwen en wil de vinger aan de pols kunnen houden. Op welke wijze wil de voorzitter de VV op de hoogte houden? Er wordt in het voorstel alleen om mandatering gevraagd.

De heer Fekkes is van mening dat de bevoegdheid bij de VV moeten blijven. Er is geen inhoudelijk voordeel te noemen om dit te wijzigen. Delfland is een platte organisatie en de voorgestelde wijziging brengt meer gelaagdheid in de organisatie met bijbehorende inschalingen voor sectorhoofden en directeuren. Op pagina 4 wordt de tekst van het besluit overigens niet vermeld.

Mevrouw Hilders citeert artikel 77 van de Waterschapswet: 'De bevoegdheid ligt bij het algemeen bestuur voor zover niet anders gedelegeerd is aan het dagelijks bestuur of aan de voorzitter.' Dit voorstel gaat in tegen het afgesproken stelsel waarin de VV aan het hoofd staat van het waterschap. Het is de vraag welk probleem hiermee wordt opgelost en de fractie wil eerst de discussie voeren of de VV wel voldoende betrokken wordt bij de besluiten.

De heer Nanninga vraagt naar de achterliggende reden van het voorgelegde besluit.

De heer Van Adrichem is van mening dat de bevoegdheid wel gedelegeerd kan worden aan het college, maar dat er naast het verstrekken van het mandaat ook informatieplicht moet worden afgesproken.

Volgens de heer Simon is het voorstel tweeledig. De wijziging van de organisatiestructuur was een opdracht bij de aanstelling van de secretaris-directeur. De voorgestelde organisatiewijziging is helder beschreven en zal positieve veranderingen teweegbrengen zoals dit gebleken is bij andere waterschappen. De fractie zal hiermee instemmen.

De heer Lont zegt dat het huidige artikel alleen ruimte biedt voor mandaat. Onder lid 1 wordt beschreven dat er mandaat en een ambtelijke hiërarchie zijn. Het tweede lid is in feite betekenisloos, namelijk het moet minimaal uit twee bestaan en dit kan makkelijk gemist worden. Bij vaststellen van dit artikel van de verordening in de VV was het de bedoeling dat er voor een eenhoofdige leiding voor de verschillende diensten zou worden gekozen en dat daaruit een bepaalde hiërarchie zou voortvloeien. Spreker zou dit geborgd willen zien in de tekst.

De heer Kuijvenhoven is van mening dat het van belang is dat de organisatie met een zekere regelmaat wordt doorgelicht. Er ligt een heldere analyse en hij is akkoord met de voorgestelde organisatiewijziging. De VV zal goed geïnformeerd moeten worden als er een mandaat wordt verstrekt.

Mevrouw Ammerlaan is er voorstander van dat er wordt onderzocht op welke onderdelen de organisatie kan worden verbeterd. Veel genoemde punten in het voorstel zijn al eerder in gang gezet en dit betekent een voortzetting van eerder ingezette verbeteringen. De directiestructuur is de enige grote wijziging, waarin de fractie zich kan vinden. Het is echter de vraag of deze functies goed vervuld kunnen worden gezien de krapte op de arbeidsmarkt.

De heer Van den Berg is van mening dat het dagelijks bestuur verantwoordelijk moet zijn voor de organisatie, maar het algemeen bestuur moet betrokken zijn bij de organisatieveranderingen. Het college zou daarom om draagvlak moeten vragen bij het algemeen bestuur in geval van organisatiewijzigingen. Het voorstel komt enigszins onverwacht en daarom is het van belang dat het algemeen bestuur wordt meegenomen. Een presentatie over de achtergronden voor de organisatiewijzigingen in bijvoorbeeld de agendacommissie zou nuttig zijn geweest. Spreker vraagt om dit alsnog in te plannen in de agendacommissie, om een geregelde update over de stand van zaken aan het dagelijks bestuur en vraagt naar het standpunt van de OR.

De heer Van Kasteren is van mening dat de secretaris-directeur middelen ter beschikking moet hebben om de organisatie efficiënt te kunnen besturen. Zijn fractie steunt dit initiatief, maar aan het voorstel dient toegevoegd te worden op welke wijze de secretaris-directeur de VV in de toekomst wil informeren.

De voorzitter zegt dat uit artikel 2 kan worden gelezen dat het dagelijks bestuur niet bevoegd zou zijn, hetgeen wel de bedoeling is. De besluitvorming rond een organisatiewijziging kan slagvaardiger plaatsvinden als het dagelijks bestuur over dit mandaat beschikt, omdat de vergaderingen van het dagelijks bestuur frequenter plaatsvinden. Het is inderdaad van belang dat de VV geïnformeerd moet blijven en de gelegenheid krijgt om suggesties in te dienen. Het dagelijks bestuur heeft dit onderwerp als eerste in deze commissie geagendeerd en dezelfde stukken zijn naar de OR toegestuurd. Dit onderwerp kan ook geagendeerd worden voor de informatieve VV-bijeenkomsten.

Tweede termijn

Mevrouw Hilders vraagt voor welk probleem is dit voorstel een oplossing moet zijn.

De voorzitter antwoordt dat de verantwoordelijkheid voor de organisatie gewoonlijk bij het dagelijks bestuur wordt belegd om de VV hiermee niet te hoeven belasten. Reorganisatievoorstellen zullen niet heel frequent worden ingediend. Op basis van het OR-advies dat eind september wordt verwacht, kan de besluitvorming plaatsvinden. Indien de VV

de beslissingsbevoegdheid behoudt, zal hierover pas in november een besluit genomen kunnen worden. Het dagelijks bestuur is in staat om het OR-advies in korte tijd te bespreken en kan in oktober een besluit nemen waardoor de voortgang wordt bespoedigd.

Mevrouw Hilders zegt dat de voorzitter nu verplicht is om dit onderwerp voor deze commissie te agenderen. Als de beslissingsbevoegdheid bij het dagelijks bestuur komt te liggen, moet de VV maar afwachten of zij geïnformeerd wordt.

De voorzitter zegt toe dat het verloop van de organisatieverandering zal worden geagendeerd in de komende vergaderingen van de commissie BOB en dat de VV zal worden geïnformeerd over de stand van zaken.

De heer Van Kasteren vertrekt vanwege een andere vergadering om 12.50 uur.

4.H Hamerstukken

Dit agendapunt is niet aan de orde gesteld.

5. Ingekomen stukken

5.01 Innovatie-agenda 2017

Mevrouw Hilders vraagt om een korte beschrijving per project, omdat dit stuk alleen een financiële rapportage bevat.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat er verwezen wordt naar een bijlage die niet was meegestuurd. In november zal het gehele overzicht van innovatieve projecten gereed zijn en toegestuurd worden.

5.02 RBG: Rapportage prestatiecontract 2e kwartaal 2018

Geen opmerkingen.

5.03 Bezwaarschriftencommissie AWB Delfland/Jaarverslag 2017

Mevrouw Dijkshoorn vraagt of het besluit op het bezwaarschrift betreffende de klimaatadaptieve maatregelen inmiddels genomen is en vraagt naar de uitspraak van de Raad van State nadat het hoger beroep heeft plaatsgevonden.

De voorzitter zegt toe beide vragen schriftelijk te beantwoorden.

5.04 Brief van waterschap Aa en Maas over Motie huisvesting AQUON

De heer Hombergen vraagt naar de reactie van het bestuur om de reikwijdte te kunnen inschatten, zodat de fractie zich een oordeel kan vormen.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat ernaar wordt gestreefd om Aquon onder te brengen op één locatie. Het besluit hierover is al genomen en herbevestigd. De motie kan hier geen invloed meer op uitoefenen. De kritische opstelling van Delfland hierover is bekend.

De heer Van den Berg vraagt of het bestuur van Aquon de motie heeft besproken en of dit tot koerswijziging heeft geleid.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat de motie is besproken, maar dat dit niet tot koerswijziging heeft geleid.

5.05 Motie AB Vechtstromen aanpassing belastingstelsel**5.06 Brieven van koepels en minister Ollongren BZK over Organisatie en financiering van verkiezingen****5.07 Beantwoording schriftelijke vragen PvdA over schuldenstapeling**

De heer Hombergen bedankt voor de beantwoording van de vragen. Binnen de regelgeving kan ongewenste schuldenstapeling bij deelnemers plaatsvinden. Naar aanleiding van het antwoord van het college op vraag 4 vraagt spreker om een terugkoppeling aan de VV als de RBG de door de overheid gestimuleerde aanpak heeft besproken met de deelnemers.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat hij een terugkoppeling zal geven. De RBG is geconfronteerd met een wet die in voorbereiding is en ongemerkt de Tweede Kamer is gepasseerd. De wet is bedoeld om schuldenstapeling te voorkomen, waarin de belastingkantoren een rol toebedeeld zullen krijgen. Spreker is alleen op hoofdlijnen geïnformeerd. Wanneer er meer informatie beschikbaar is, zal dit worden gedeeld met de VV, gelet op de financiële consequenties voor de RBG vanwege de afdrachten van de RBG aan Delfland.

De heer Nanninga vraagt hoeveel mensen getroffen worden door schuldenstapeling om te weten in hoeverre dit een omvangrijk probleem betreft en welke maatregelen genomen dienen te worden.

Hoogheemraad Smits antwoordt dat deze informatie de komende periode duidelijk moet worden. Hiervoor moet samengewerkt worden met schuldhulpverleners en andere overheden, waarna deze informatie kan worden verstrekt.

De heer Hombergen vraagt nadrukkelijk om zich uit medemenselijkheid in te zetten om persoonlijk leed te vermijden indien dit mogelijk is.

De heer Fekkes vraagt of studieschulden hieronder ook vallen.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 13.00 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie Bestuur, Organisatie en Bedrijfsvoering d.d. 6 november 2018.

De voorzitter,

De secretaris,

dhr. dr. P.H.W.M. Daverveldt

de heer ir. G. de Boer